

Hylderne er 210 cm lange
– det svarer til længden på køkkenøen.
Men de kan laves op til 245 cm lange.
Det er det maksimale spænd.

De 4 metoder:

Træet skal skæres på gering til tre af samlingerne.
Til den fjerde metode er træet skåret i vinkel.

1

**Synlige forstærkninger
med lister i ædeltræ**

2

**Skjulte forstærkninger
med dyvler**

3

**Synlige forstærkninger
med dyvler**

4

**Enkel samling med
synlige dyvler**

Smarte hylder samlet på 4 måder

En stavlimet bordplade kan nemt og billigt laves om til to gedigne hylder. Vi giver dig fire metoder til at samle hylderne med, så du kan vælge den, der passer bedst til dig.

Mange hylder i handelen er noget pindebrænde, og de gedigne hylder er ofte meget dyre. Derfor satte vi os for at lave nogle robuste hylder, der samtidig skulle være enkle.

Materialevalget faldt på bordplader af stavlimet, massivt træ. De er kommet ned i en fornuftig pris, og der er næsten altid plader i forskellige træsorter på tilbud. Vi fandt et tilbud på 1250 kr. for en ubehandlet, 40 mm stavlimet bordplade i ask, 62 cm bred og 300 cm lang. Hvis du skærer pladen midt igennem på langs,

kan du få to hylder med gavle i enderne og en længde på 245 cm. Med en flot samling ligner de dyre designerhylder.

Du får fire grundige anvisninger på, hvordan du kan samle hylderne – alle med forskellige sværhedsgrader. Det eneste specialværktøj, du skal bruge, er en rundsav, der kan skære gennem bordpladen på gering (45 grader). En overfræser er også en stor hjælp, når du skal lave plads til sengebeslaget, der bruges til ophængen. Men du kan også klare dig med et stemmejern og groft slibepapir.

Sådan skærer du pladen ud

Når du skal skære hylderne ud, er det smart at lægge bordpladen på et par lægter fastgjort til et par bukke. Brug føringsskinne eller et lige bræt som land, når du skærer pladen midt igennem med en rundsav. Affas kanterne på forkanterne med overfræser eller groft slibepapir. Og du er klar til at skære på gering. Hvis du ikke har en rundsav med stor skæredybde, kan du vælge at save endestykkerne vinkelret af og samle hylden med dyvler – vælg da metode 4.

1 Læg føringsskinnen vinkelret på pladen, og fastgør den med skruetvinger i et par lægter, der spændes fast på siderne af pladen. Du er nu klar til at save endestykkerne af.

2 Rundsaven stilles på 45 grader og føres frem i en jævn bevægelse. Med lægteunderlaget falder træet ingen steder, og du undgår risikoen for at brække en flig af pladen.

3 Lav en rille på bagsiden af det lodrette endestykke. Her skal sengebeslaget, som bruges til ophæng, sidde. Brug en overfræser med et sideland, eller et stemmejern. Rillen skal være dobbelt så lang som beslaget.

4 I den øverste ende af rillen skrues den brede del af sengebeslaget fast. Ved siden af vises den smalle del, som skal monteres på væggen – samt et samlet sengebeslag.

5 Lim de lodrette plader på. Der skal et stykke tømmer og fire skruetvinger til i begge ender. Du kan også lave én ende ad gangen. Lad limen tørre et døgn tid.

1 Synlige forstærkninger med lister i ædeltræ

1 Pladerne samles med lim, når de er skåret på gering. De holdes sammen med et stykke tømmer og fire skruetvinger.

2 Lav streger 4 cm fra kanterne på et stykke træ. Kør rundsaven helt i bund, og hold den i hjørnet, så klingens 5 mm fra at skære igennem. Tegn en streg ud for savens sål, så klingens stoppes i den dybde.

3 Mærk op til forstærkningerne midt i en stav. En plade spændes fast vinkelret over hylden. Den skal blokere rundsavens sål (forkant) og placeres i den afstand, du lige har målt dig frem til: fra hjørnet til pilen.

4 Spænd nu rundsavens sål fast på hylden med sålen op til pladen, der blokerer, så klingens stopper i den rigtige dybde. Brug rundsaven som en dyksav, og lav de tre spor.

5 Skær ædeltræ til i den rigtige tykkelse til sporet. Eller find evt. nogle malerpinde, der passer i savsporene.

6 Kom lim på lister og i spor, og bank listerne ned, så sporene er fyldt helt ud. Det gøres med flere lag lister. Lad limen tørre et døgn.

7 Skær den overskydende del af listerne af med en fintandet sav. Klip en slids i et stykke karton, og læg det under saven, så du ikke beskadiger hylderne.

8 Slib forstærkningerne ned i niveau med hylden. Husk at slibe på langs af træet. En båndpudser er effektiv.

Det færdige resultat med elegante forstærkninger i ædeltræ. Det er nemt, men vil blive beundret af alle.

2 Skjulte forstærkninger med dyvler

1 Start med at bore 8 mm huller vinkelret på den ene skrå flade. Hullerne placeres midt i stavene og skal være 5 mm dybere end en halv dyvel, så der er plads til lim.

2 Kom dyvelmarkører i hullerne, og pres de to skråflader mod hinanden. Bør 8 mm huller i opmærkningerne i den anden skråflade.

3 Kom lim på dyvlerne, og bank dem i hullerne i den ene skrå flade. Kom nu lim på dyvler og den skrå flade.

4 Saml nu delene – du får nok brug for en hammer og en klods til hjælp. Pres delene sammen, og spænd dem fast med skruevinger og et stykke tømmer.

Den færdige samling ligner bare en geringssamling. Men de skjulte dyvler forstærker og styrer samlingen på plads.

TIPS

Skjult samling med sløjfe

Du kan også forstærke samlingen med en sløjfe. Forsyn en overfræser med land og et 4 mm bredt notjern. Fræs en rille i pladens ende. Stop 1 cm fra kanten. Skær sløjfen af 4 mm krydsfiner på tværs af årerne. Lim den fast.

DET HAR VI BRUGT

Uanset den valgte samlingsmetode skal du til to hylder bruge følgende materialer. Dertil kommer så de materialer, du skal bruge til den valgte samling.

MATERIALER

40 mm stavlimet bordplade:

- 1 plade i den ønskede hyldelængde (L) plus ca. 55 cm

Desuden:

- 4 sengebeslag
- 5 x 50 mm skruer

- Evt. murbøsninger
- Snedkerlim
- Slibepapir
- Træolie

VÆRKTØJ

- Rundsav

Pris: Cirka 1500 kroner for to hylder op til 245 cm lange (afhængigt af træsort og tilbud)

3 Synlige forstærkninger med dyvler

1 Bor for midt i stavene til fem skruer med 4,5 mm bor, og saml de to plader med lim og skruer (fx 5 x 80 mm). Til denne samling skal du ikke bruge skruetvinger.

2 Fjern skruerne, når limen har tørret et døgn. Bor 10 mm huller oven i skruenhullerne til dyvlerne. Hullerne skal være ca. 6 cm dybe.

3 Skær 8 cm lange stykker af en 10 mm dyvelstang. Kom lim i huller og på dyvler, og bank dem ned i hullerne.

4 Når limen er tør, skæres de overskydende stænger af med en fintandet sav. Læg et stykke pap med en slids under sagen.

Geringssamlingen er nem og hurtig at udføre. Og de synlige dyvler vil mange finde dekorative.

TIPS

Hullerne skal have plads til lim

Når du borer hullerne ud til dyvlerne, er det vigtigt, at de er dybere end længden på dyvlerne, så der er plads til lim i bunden af hullerne. Bor derfor hullerne ca. en cm dybere, end dyvlerne er lange. Hvis du vælger samlingen med en sløjfe (se tips på forrige side), skal du også huske at fræse noten så dyb, at der er plads til lim i bunden.

4 Enkel samling med synlige dyvler

Du kan sagtens lave hylderne, selv om du ikke har en rundsav, der kan skære på gering. Hvis du saver pladerne vinkelret over, kan du samle dem med lim og dyvler – synlige eller skjulte. Vi vælger her at fremhæve samlingen med store dyvler i mørkt træ. Som ved metode 3 borer du først for til skruerne, limmer træet sammen og holder pladerne sammen med 5 x 80 mm skruer. Når limen er tør efter et døgn, fjerner du skruerne og borer 16 mm huller oven i skruenhullerne til dyvlerne. Brug et sneglebor til de 10 cm dybe huller. Skær dyvlerne ud, put lim i huller og på dyvler, og bank dem på plads i hullerne. Sav de overskydende dyvler af.

Skær delene vinkelret over, og saml dem med lim og 5 x 80 mm skruer.

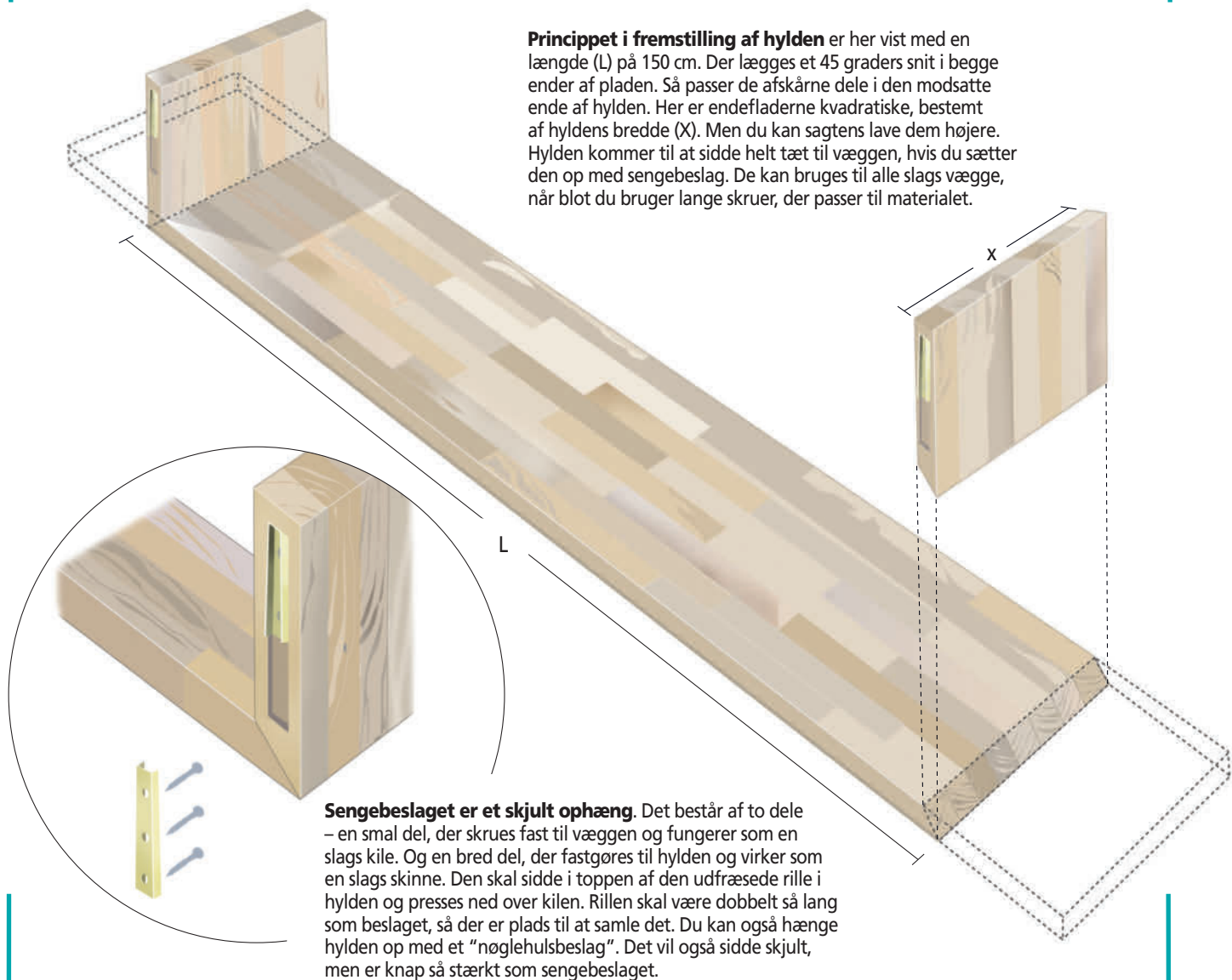

Den letteste samling. Vi har valgt mørkt ædeltræ til dyvlerne, så de fremhæves.

Sådan skærer du bordpladen ud

Vi har valgt at lave hylder af en stavlimet bordplade i ask. Den er 40 mm tyk, 62 cm bred og 300 cm lang – stor nok til at kunne lave to lange hylder.

Princippet i fremstilling af hylden er her vist med en længde (L) på 150 cm. Der lægges et 45 graders snit i begge ender af pladen. Så passer de afskårne dele i den modsatte ende af hylden. Her er endefladerne kvadratiske, bestemt af hyldens bredde (X). Men du kan sagtens lave dem højere. Hylden kommer til at sidde helt tæt til væggen, hvis du sætter den op med sengebeslag. De kan bruges til alle slags vægge, når blot du bruger lange skruer, der passer til materialet.

Sengebeslaget er et skjult ophæng. Det består af to dele – en smal del, der skrues fast til væggen og fungerer som en slags kile. Og en bred del, der fastgøres til hylden og virker som en slags skinne. Den skal sidde i toppen af den udfræsede rille i hylden og presses ned over kilen. Rillen skal være dobbelt så lang som beslaget, så der er plads til at samle det. Du kan også hænge hylden op med et "nøglehulsbeslag". Det vil også sidde skjult, men er knap så stærkt som sengebeslaget.

Giv hylderne den sidste finish

Kanterne rundes med en overfræser eller groft slibepapir. Slib derefter overalt med fint slibepapir. Det er en god idé at give træet en gang olie, inden hylderne tages i brug, så træet er mere modstandsdygtigt og ikke får pletter så nemt. Det er specielt vigtigt, hvis de skal bruges i køkkenet.

Hvidpigmenteret olie egner sig godt til ask og andre lyse træsorter. Til mørke træsorter er olie eller klar lak bedst.

Stryg olien på i et rigeligt lag med en pensel. Lad olien "trække" ca. en halv time, så den er suget godt ind i træet. Tør den overskydende olie af med bomuldsklude. Overfladen skal nærmest poleres med den sidste, tørre klud.

Efter et døgn kan hylderne monteres på væggen med sengebeslagene. De giver et skjult ophæng og trækker hylden helt tæt ind til væggen.